

byl velmi živý, zvláště při debatě o novech v novém civ. řádu soudním. Bylo velmi správným, že ministerstva spravedlnosti, unifikací a zemědělství vyslala své referenty k tomuto sjezdu, aby se zúčastnili nejen jednání, ale také mohli osobně si učiniti dojem o názorech hlavně slovenských právníků na unifikační práce. Početná byla taktéž delegace pražské advokátní komory v čele s presidentem Dr. Kloudou. Při závěrečné valné schůzi, konané v pondělí odpoledne ve velké aule právnické fakulty, předneseny byly resoluce jednotlivých odborů, z nichž prozatím přinášíme resoluci všeobecnou; resoluce ostatních odborů přineseme v čísle příštím.

Rezolúcia všeobecná.

V rozprave všetkých sjazdových odborov bolo zdôraznené, že urychlenie unifikačných prác vyžaduje naliehavý záujem štátu a že tejto štátnej nezbytnosti musia ustúpiť všetky menej závažne záujmy iné.

Zdarný chod unifikačných prác predpokladá riadnu organizáciu a sústavnosť a nakoľko možno najväčšie zjednodušenie prípravného jednaní. Pro unifikáciu nech je vždy pozorne odvážená hodnota predpisov platných v jednej a v druhej oblasti štátu a predpis lepší a potrebám doby lepšie vyhovujúci nech sa vezme za základ predpisu sjednoteného.

Jestliže boly v podrobnej rozprave vyslovené o niektorých predpisoch osnôv, teraz hotových, pochybnosti, či vyhovujú zásade práve uvedenej, nech je vo vhodnom štádiu prác osnova po tejto stránke pozorne preskúmaná.

Reformy, ktoré nie sú naliehavo nutné, netreba navrhovať v unifikačných osnovách, zvláště, ak by tým mohol byť ohrozený zďar unifikačnej práce.

Budúce práce unifikačné mohly by sa podstatne usnadniť zriadením náležitého prehľadu o normách dosiaľ platných.

Nesprávné názory na promlčení nároku podle § 1042 obč. z.

V »Právní praksi« roč. I., str. 278 vytýká mi Dr. Kocna můj názor, že se nárok podle § 1042 promlčuje vždy

ve třiceti letech, a dovolává se rozhodnutí n. s. č. 14.009 a 15.113 sbírky rozh. n. s. Rozhodnutí ta nejsou však správná.

1. V rozh. č. 14.009 byla žalovaná strana pojištěna u žalující pojišťovny proti škodě při jízdě automobilem. Pojišťovna vyplatila náhradu třetí osobě, za niž podle záručního pojištění ručila a také tu částku, kterou žalující strana měla nésti ze svého. N. s. praví v důvodech, že jde o nárok podle § 1042 a pokračuje: »Promlčecí lhůta § 19 zák. o pojišťovací smlouvě na souzený případ nedopadá, avšak jde o plnění v živnostenském, kupeckém nebo v jinakém provozu podle § 1486, č. 1 o. z. o., neboť základním nárokem jest obchodní jednání stran, jež nemá většího významu než obvyklá jednání denního styku... a promlčuje se proto i zažalovaný nárok ve tříleté lhůtě.« Odůvodnění je velmi povrchní a neúplné. Odvolává-li se n. s. na základní jednání, je tím rozuměti bud'

a) pojišťovací smlouvu uzavřenou mezi žalobcem a žalovanou, anebo

b) placení tohoto závazku třetí poškozené osobě.

Ad a) Jde-li o nárok z této pojišťovací smlouvy, t. j. ze základního jednání, pak se opírá nárok plátcův vzhledem na nař. č. 156/1927 Sb. z. a n., resp. č. 222/1908 ř. zák. jen o zmocnění mlčky udělené k výplatě na vrub pojištěného a má nárok z tohoto příkazu podle § 1014, jestliže zmocnění takové uděleno bylo u výkonu obchodu žalované pojišťovny, spadá proto pod ustanovení § 1486 (což n. s. však neodůvodnil).

Ad b) Pojišťovna platila při výkonu svého obchodu celý obnos, platila se souhlasem věřitelovým se zřejmým úmyslem dáti si tuto pohledávku postoupiti. Postup je v tomto případě již tou okolností, že pojištěný žalobce musí nésti zažalovanou částku ze svého, neboť na místo

jednoho věřitele (poškozeného) nastoupil druhý věřitel (pojišťovna). Zde nemáme dán nárok podle § 1042, nýbrž podle § 1422. Tento nárok plátcův promlčuje se ovšem jako původní nárok zaplaceného věřitele, neboť jde o postup pohledávky.

Mohu tedy míti buď nárok ze základního jednání anebo podle § 1042, ale nemohu míti nárok z obého. Placení dluhů za druhého není předmětem podnikání žalované pojišťovny, něco jiného je příkaz jí u výkonu pojišťovacího obchodu udělený.

2. Druhý případ je velmi povážlivý. V rozhodnutí č. 15.113 je řešen tento případ: Žalující zemský fond žádal, aby žalovaný nahradil náklady spojené s ošetřováním svého nemajetného otce. N. s. uvedl, že se nárok zemského fondu proti ošetřovanému promlčuje ve třech letech podle § 1486, č. 3 (výživa, ošetřování, léčení, vychování a vyučování osobami, které se tím zabývají, nebo ústavy, jež slouží tomuto účelu). N. s. pak usuzuje: »Toto ustanovení je všeobecné, takže se týče jak nároků, které přísluší oprávněnému proti osobě ošetřované, tak i nároků příslušejících podle § 1042 o. z. o. ošetřovateli a poskytovateli výživy proti osobě, která po zákonu byla k ošetřování nebo k výživě povinována, neboť i nárok proti těmto osobám jest nárokem na náhradu nákladů ošetřovacích a vyživovacích. Ostatně postrádalo by vši logiky, aby se nárok ústavu proti osobě poživací ošetření promlčoval ve lhůtě tříleté, kdežto nárok druhořadý proti osobám subsidiárně zavázaným trval po celou dobu třiceti let.« N. s. odvolává se na Swobodu, který v Klangově Komentáři (sv. II/2, str. 938) na podkladě jednoho rozhodnutí v. s. ve Štýrském Hradci tvrdí, že § 1486, č. 3 o. z. o. platí také pro regresní nároky, poněvadž jde o nárok za náhradu za poskytnutou výživu a poněvadž § 1486, č. 3 neroze-

znává, zda jde o ošetřovance či o osobu výživou povinnou.*) V tomto usuzování je vada: v daném případě nešlo o poskytnutou výživu, ale o to, že žalobce splnil závazek žalovaného. To přehlíží jak Swoboda, tak i n. s. To, co usuzuje n. s. dále, je dokonale špatné. »Toto výjimečné v § 1486, č. 3 o. z. o. obsažené ustanovení je plně odůvodněno, neboť jde o osoby, které na se berou povinnost poskytovat výživu nikoli v ojedinělém případě, nýbrž pravidelně po živnostensku za účelem docílení zisku a o dobročinné ústavy. Dá se u nich čekat, že vynaloží potřebnou péči i při vymáhání náhrady výživného a nedopustí atd.« Zde viděti, že n. s. vůbec neví, jak obtížně se často zjišťují osoby regrese povinné a jak ohromné zatížení zemského fondu by to znamenalo, kdyby tuto krátkou promlčecí lhůtu zavedl. Musíme si přece pamatovati, že nejde jen o ústav pro choromyslné — jako v daném případě — ale i o léčení v nemocnicích a velmi často se stává, že se teprve po třech letech zjistí osoby, které z důvodu vyživovací povinnosti mají tyto náklady zemskému fondu nahraditi. Mínění hájené Swobodou a rozvedené n. s. nemá ani opory v zákoně ani není sociálně odůvodněné. Proti n. s. možno důrazně říci, že naopak dlouhá promlčecí lhůta proti třetím osobám je zcela odůvodněna, zrovna tak, jako

*) Pokud se týče 3letého promlčení, platného pro nároky za stravování, ošetřování, vychování nebo vyučování osobami, které se tím zabývají, nebo v ústavech, které slouží k tomuto účelu (§ 1486, č. 3), uvádí Swoboda v Klangově Komentáři k § 1042 na str. 938: »K odůvodnění 30leté promlčecí doby nelze v takových případech se odvolávati ani na judikát ze 17. prosince 1873, Gl. U. 5177, neboť nové ustanovení §u 1486, č. 3 bylo stvořeno teprve v roce 1916 III. dílí novelou a tím doznala právní situace ohledně takových nároků, kterou zmíněný judikát vyslovil, rozhodné změny.« — Pozn. redakce.

je odůvodněna krátká promlčecí lhůta proti ošetřovanci samotnému.

3. Z těchto důvodů považují obě tato rozhodnutí n. s. za naprosto pochybená a jen omezené místo v Komentáři Rouček-Sedláček nedovolilo mi vyvrátiti mínění n. s. Logicky značné nejasnosti obsahuje rozh. č. 14.009 a č. 15.113, opírající se o volné uvážení, je legislativně nedomyšlené zrovna tak jako mínění Swobodovo. Proti němu je rozhodnutí čís. 10.899. V tomto případě šlo o toto: Žalovaná firma prodala žalobci zboží loco hranice, ale zboží došlo nevyplaceně, žalující zaplatil za prodatele přepravné. Jisto je, že se nárok dráhy promlčuje podle § 1486, č. 1. N. s. praví správně: »Placení dovozného za toho, kdo je má nésti, může založiti různý právní poměr mezi plátcem a tím, kdo je povinen k hrazení dovozného. V žádném případě nejde o pohledávku za dodávku věci, provedení díla nebo jiné věci ve smyslu § 1486, č. 1 o. z. o., zaplatí-li kupitel dovozného za prodatele, který podle smlouvy je měl hraditi. Pohledávkou ve smyslu uvedeného ustanovení jest nárok na úplatu z úplatné smlouvy, podle níž jedna strana koná plnění uvedené v § 1486, č. 1 o. z. o. a druhá strana je zavázána za to úplatou podle smlouvy. ... Na pohledávky z příkazu, pokud nejde o pohledávky uvedené pod č. 6 šu 1486 o. z. o. z nepřihlášeného jednatelství nebo na pohledávku podle § 1042 o. z. o. se ustanovení šu 1486, č. 1 o. z. o. nevztahuje.« Rozhodnutí jak stylisticky, tak i obsahově je bezvadné, není v něm žádných logických nesrovnalostí jako v uvedených dvou rozhodnutích č. 14.009, 15.113.

V případě č. 15.320 šlo o placení alimentů třetí osobou a tato vymáhala na nemanželském otci náhradu těchto nákladů; n. s. pravil, že se nárok tento promlčuje ve třech letech. Obě tato rozhodnutí jsou správná,

neboť placením podle § 1042 nenastává postup pohledávky podle zákona jako v případě § 1358 (kde n. s. zase nesprávně přijímá vůbec promlčení třicetileté, viz rozh. č. 11.218).

Jaromír Sedláček.

Československá obilní společnost.

K pojednáním, uveřejněným na str. 265 a n. a str. 307 a n. prvního ročníku »Právní praxe« pod nadpisem »Stává Československá obilní společnost po právu?« a na str. 28 a n. druhého ročníku »Právní praxe« pod nadpisem »Ještě k právní existenci Československé obilní společnosti«, zasílá nám Čsl. obilní společnost odůvodnění svého stanoviska, že existuje po právu i bez zápisu do obchodního rejstříku. V podstatě uvádí znovu:

»1. Stanovy společnosti tvoří součást vl. nař. ze dne 13. července 1934, o úpravě obchodu s obilím, moukou a mlýnskými výrobky a některými krmivý. Toto nařízení nabylo podle § 43 účinnosti dnem vyhlášení, t. j. dnem 14. července 1934.

Paragraf 1 stanov Čsl. obilní společnosti ustanovuje: »K provádění úkolů stanovených vládním nařízením ze dne 13. července 1934, č. 137 Sb. z. a n., o úpravě obchodu s obilím, moukou a mlýnskými výrobky a některými krmivý, zřizuje se Československá obilní společnost jako akciová společnost.« Kdyby zřízení Čsl. obilní společnosti bylo závislé na vůli akcionářů Čsl. obilní společnosti, t. j. skupin vyjmenovaných v § 3 cit. vládní nařízení, musel by § 1 stanov Čsl. obilní společnosti obsahovati ustanovení, že k provádění úkolů, stanovených vládním nařízením č. 137/34 Sb. z. a n. bude zřízena nebo utvořena Čsl. obilní společnost. Dikcí obsažené v § 3 cit. vládní nařízení, »kteréžto organizace (skupiny) vytvoří k tomu cíli společnou obchodní organizaci „Československá obilní společnost“...« možno tedy vykládati výhradně jen tak, že slovem »vytvoří« rozuměl zákonodárce provedení úkonů a opatření, která předpisuje vládní nařízení čís. 137/34 Sb. z. a n. a stanovy Čsl. obilní společnosti, zejména § 54 těchto stanov. Tím, že ustavující valná hromada, kterou svolal předseda jmenovaný před tím vládou, provedla úkoly, které jí byly taxa-